

Prometheus

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 20 nr. 2

februar 2008

DEN RETTE LØSNING

Med finansminister Henry Paulson som dirigent og det demokratiske flertal i Den amerikanske Kongres som loyalt akkompagnement har præsident George W. Bush fremlagt nye gigantiske skattelettelser, der skal »stimulere« den hendøende amerikanske økonomi. Krisen har nået et omfang, som end ikke Det hvide Hus kan ignorere. Men desværre for den amerikanske befolkning har deres finansminister en fortid på Wall Street. Det ville have været langt bedre, hvis han havde haft en professionel indsigt i historie. Hans højt besungne »stimuleringspakke« er nemlig identisk med de skattelettelser og regeringstiltag, som præsident Herbert Hoover fremlagde i december 1929. Det var datidens økonomiske »redningsplan«, udarbejdet i nøje samråd med nationens førende bank- og erhvervsfolk. Desværre helt uden effekt på den dybe depression, der skulle komme til at lamme økonomierne på begge sider af Atlanten.

Men den historiske parallel til tiden lige efter børskrakket i oktober 1929 er heller ikke fyldestgørende. Den amerikanske Føderalbanks rundhændede kreditpolitik truer med at udløse en altødelæggende hyperinflation, magen til den der ramte Tyskland i 1923. Og krisen på det amerikanske boligmarked og de internationale bank- og kreditmarkeder har bragt os i en situation, der mest af alt minder om de første skæbnesvangre måneder af 1932. Bank efter bank gik i knæ. Omverdenens tillid til den amerikanske økonomi forduftede som dug for solen. Vekselkursen på dollaren faldt som en sten, og guldreserverne flød ud af landet. Wall Streets største investeringsbanker tiggede og bad om flere penge fra Den amerikanske Føderalbank. De faldt på knæ for den nyvalgte præsident Franklin D. Roosevelt. Endnu inden han var indsat i sit embede.

Men præsident Roosevelt åbnede ikke for pengekassen. Han gjorde det stik modsatte. Knap var indsættelsesceremonien på plænen foran Det hvide Hus overstået, før han lukkede alle landets banker. Med en gammel og støvet lov om »Handel med Fjenden« i hånden, proklamerede han fire dages bankferie, forbød al handel med guld og sølv, med trussel om op til ti års fængsel, samt udstyrede finansministeren med fuldmagt til alle nødvendige undtagelser til de nye bestemmelser. Det hvide Hus havde taget magten i USA. Panikken lagde sig. Bankerne blev reddet. Og det lange seje træk ud af depressionen med en »New Deal« tog sin begyndelse.

På den anden side af Atlanten fik bankerne desværre deres vilje. Med Hitler og Mussolini som politiske forvaltere. Den løsning må aldrig vælges igen. Hverken i USA eller Europa. Det understregede Lyndon LaRouche for nyligt overfor udvalgte diplomater i Washington. Vi har både viden og teknologi til at vælge en helt anden fremtid for menneskeheden som helhed. Det er den underliggende politiske kamp i den globale sammenbrudskrise, vi befinder os midt i.

DET STORE SORTE HUL

Enhurtig gennemgang af kurslisterne fra verdens største aktiebørser **fredag den 18. januar** afslørede, at aktieejere, pensionskasser, banker og småsparere kloden rundt havde mistet i omegnen af **5.000 mia. dollars** i løbet af de tre første uger af **2008**. Da børserne åbnede **mandag den 20. januar**, fortsatte papirpengene med at strømme ned i det tilsyneladende uendelige sorte hul. Det blev den værste dag for aktiemarkederne siden terrorangrebene i **New York** og **Washington** den **11. september 2001**.

Tirsdag den 22. januar var scenen så sat for et verdensomspændende børskrak. Kurserne raslede ned i **Asien** og **Europa**, mens aktiemarkedet på **Wall Street**, som havde været lukket om mandagen pga. **Martin Luther Kings** mindedag, stod til at åbne med et fald på over **5 procent**. Men så kom »redningen«. Helt uden for de sædvanlige strategimøder, hvor rentepolitikken normalt fastlægges, meddelte **Den amerikanske Føderalbank**, at den toneangivende rentesats med øjeblikkelig virkning ville blive sænket med **0,75 procent point**. Derved blev det billigere at lånefinansiere investeringerne på aktiemarkedet, og panikken på Wall Street lagde sig da også, delvist. For lige at sikre sig at hullet i finansboblen nu også var lukket helt tæt, sænkede føderalbanken udlånsrenten med yderligere **0,50 procent point** på sit normale strategimøde den **30. januar**.

Med sine dramatiske og historiske rentesænkninger og en udlodning af **60 mia. dollars** i ekstra kreditter til bankerne i januar, har Den amerikanske Føderalbank nok reddet aktiemarkedet på Wall Street for en kort stund. Men den åbnede samtidig porten til Helvedet for den amerikanske økonomi, og med den, verdensøkonomien som helhed. Siden midten af **80'erne** har **USA** i realiteten levet over evne. Den almindelige amerikaner har forbrugt langt mere end den amerikanske økonomi har produceret, med et permanent voksende underskud på betalingsbalancen til følge. Globaliseringen og den hastigt accelererende udskibning af amerikanske industriarbejdspladser til **Kina** og **Fjernøsten** skubbede ved udgangen af **2006** det løbende betalingsbalanceunderskud op på **857 mia. dollars**, eller **6,5 procent** af det amerikanske bruttonationalprodukt. Gennem hele **2007** måtte den amerikanske økonomi tiltrække netto **4 mia. dollars** fra omverdenen hver eneste arbejdsdag for at dække det daglige offentlige og private forbrug. Samlet sidder japanere, kinesere, arabere og europæere nu med fordringer på den amerikanske økonomi i form af kontanter, statsobligationer, aktier og almindelig gæld til en samlet værdi af godt **14.000 mia. dollars**.

Alligevel kan præsident **George W. Bush** og de panikslagne politikere i **Den amerikanske Kongres** i Washington kun komme i tanke om én ting ved udsigten til et alvorligt økonomisk tilbageslag i kølvandet på bolig- og kreditkrisen: Massiv øgning af det private forbrug. Den **30. januar**, samme dag som føderalbanken sænkede udlånsrenten med **0,50 procent**, vedtog Kongressen med stort flertal præsident Bush' såkaldte »stimuleringspakke«, der med **146 mia. dollars** i nye skattelettelser skal friste almindelige amerikanere til at fastholde et forbrug, som hverken de eller landet som helhed har råd til.

Det er så her kæden falder af. Et øget amerikansk forbrug betyder øget behov for udenlandsk kapital. Men de gigantiske milliardtab på gælds- obligationsmarkederne, der blev

udløst af sammenbruddet af den amerikanske boligboble, har kølnet omverdenens interesse for investeringer i USA betydeligt. På bare **fem måneder** er **dollaren** faldet med mere end **20 procent**. Føderalbankens rentesænkninger vil sende dollaren yderligere i bund. Samtidig venter næste bølge af kreditkrisen lige om hjørnet. De tre største obligationsforsikringsselskaber, **MBIA**, **Ambac** og **FGIC**, er i så store vanskeligheder, at de er i fare for at krakke. Selv om de mirakuløst skulle overleve, vil en nedskrivning af deres kreditværdighed udløse nye gigantiske tab for de internationale investeringsbanker.

På boligmarkedet er situationen helt uoverskuelig. I de amerikanske storbyer vokser listen over tvangsauktioner med flere hundrede om dagen. Og der er endnu flere på vej. Op mod **en million** amerikanske familier skal i løbet af foråret til at betale en husleje, de slet ikke har råd til, for her udløber den billige introduktionsperiode, som ejendoms-mæglerne anvendte som lokkemad for at få dem til at købe huset.

Og for at det ikke skal være løgn, er boligkrisen ved at få følgeskab af en lige så hurtigt voksende bølge af misligholdte kredittkort, billån og alle former for forbrugslån. Ifølge det amerikanske finanstidsskrift *Forbes* er op mod **1.000 mia. dollars** i kredittortgæld ved at komme i farezonen. Som det var tilfældet for de usikre huslån, de såkaldte »subprime-lån«, er både kredittortsgælden, billåne og den almindelige forbrugsgæld for længst blevet videresolgt på de internationale kreditmarkeder i form af særlige obligationspakker. Så her venter der altså også en helt ny runde af milliardtab.

Blandt det hele sammen, og man har opskriften på en katastrofe uden sidestykke i historien. Omverdenen er hastigt ved at miste tilliden til den amerikanske økonomi. Kapitaltilstrømningen er ved at tørre ud, og stopper den helt, er der kun seddelpressen tilbage. Og her har føderalbankdirektør **Ben Bernanke** som nævnt allerede trykket på knappen.

En international pressemeddelelse den **25. januar** advarede den amerikanske økonom og fhv. demokratiske præsidentkandidat **Lyndon LaRouche** i kraftige vendinger imod præsident Bush' og Kongressens »stimuleringspakke« og føderalbankens forsøg på at redde Wall Street gennem en »helikopter-spredning« af pengesedler. Det vil ikke løse krisen, men i stedet lede direkte til en gentagelse af hyperinflationen fra **Tyskland, 1923**, skrev LaRouche.

Men han påpegede også, at problemet er mere kompliceret end som så. Den **22. januar** afviste formanden for **Den europæiske Centralbank, ECB, Jean-Claude Trichet**, i arrogante vendinger at følge den amerikanske rentesænkning og dermed lette presset på dollaren. Det udløste straks en heftig spekulation imod den amerikanske valuta (som er taget til i styrke efter investeringsbanken **Lehman Brothers** den **1. februar** anbefalede et direkte udsalg af dollars *-red.*). Et sådan angreb på sin valuta og sin økonomi kan USA ikke sidde overhørig. Slet ikke når der er politiske over- og undertoner, advarede LaRouche. Ledende kredse i Europa, og i særdeleshed **Storbritannien**, forsøger med fuldt overlæg at udnytte den internationale finanskrise til én gang for alle at knække USA.

Den **28. januar** meddelte den franske storbank **Société Générale**, at den havde været nødt til at afvikle investeringer på future-markedet til den svimlende sum af **375 mia. kr.**

Investeringerne var angiveligt blevet foretaget af en **31-årig** dealer ved navn **Jérôme Kerviel**, helt uden bankens viden. Selv om Société Générales' ledelse mere end antydede, at den unge Kerviel var en yderst snedig svindler, så havde man alligevel undladt at overgive ham til myndighederne. Da det franske politi endelig fandt den unge mand, og foretog en indledende undersøgelse, stod det klart, han ikke havde investeret for egen vindings skyld. Han havde såmænd været i færd med at tjene penge til banken. Men Société Générales valgte at afvikle alle Kerviels investeringer på future-markedet i **London**, netop som markedet i forvejen var i panik, og netop som Jean-Claude Trichet nægtede at samarbejde med Den amerikanske Føderalbank om at gyde olie på vandene. Tidspunktet kunne ikke have været bedre valgt, hvis man altså ønskede at gøre livet surt for aktiemarkederne og den amerikanske økonomi.

Historien fra Société Générales bekræftede Lyndon LaRouches mistanke om, at kredse i Europa bevidst forsøger at vende den igangværende sammenbrudskrise i det internationale finans- og betalingssystem sådan, at den

tunge ende knuser USA først. Det bør USA svare igen på, og det kan man gøre ved øjeblikkeligt at hæve renten. Føderalbankchef Bernankes hyperinflationære »helikopter-politik« skal erstattes af et **2-lags-rentesystem**, bestående af et åbent niveau til udlån på det internationale lånemarked, og et lukket niveau med faste lave renter på **1-2%**, beskyttet af statsgarantier, til refinansiering af det amerikanske realkreditmarked m.m.

Det åbne amerikanske renteniveau skal ligge ét eller to basispoint over det europæiske renteniveau for at tiltrække en fortsat kapitaltilstrømning til USA. LaRouche understregede i sin pressemeddelelse, at det ikke er for at chikanere regeringer og banker i Europa eller andre dele af verden, ej heller for at drille de internationale finansinstitutioner, men for at genindføre princippet om »alles fælles interesse« fra **Den vestfalske Fred i 1648**, som stadig bør lede beslutningerne i alle civiliserede lande. Ingen vil have gavn af et totalt sammenbrud af den amerikanske økonomi eller af det internationale finans- og betalingssystem, som har dollaren som reservevaluta. Men indførelsen af et 2-lags-rentesystem vil

SCHILLER INSTITUTTET OG LYM I HAMBURG

Den **28.-31. januar** fik den nordtyske metropol **Hamburg** besøg af en delegation på **12** danske repræsentanter fra **Schiller Instituttet** og **LaRouches Ungdomsbevægelse, LYM**. Hensigten var at sprede den optimisme og begejstring for store infrastrukturprojekter, som **Storebæltsbroen** og **Øresundsforbindelsen** har skabt i **Danmark**. Skal rejsetiden mellem **København** og Hamburg bringes ned til **50 minutter**, skal der bygges en magnettogetforbindelse, og så skal Hamburg selvfølgelig være med på idéen. Og det er man så sandelig også. Det kom klart frem på de møder, som formanden for Schiller Instituttet i Danmark, **Tom Gillesberg**, havde med institutioner og repræsentanter for erhvervslivet i Hamburg. Man er klar til at bygge magnettoglinier til både **København** og **Berlin**. Det vil reducere rejsetiden mellem **København** og **Berlin** til omkring halvanden time.

Allerede den **4. januar 2006** udsendte delstatssenatet i Hamburg en erklæring, der tilkendegav, at man vil arbejde for etableringen af en »**transrapid**« magnettogetforbindelse ud fra Hamburg, der kan illustrere, hvor fremragende denne tyskudviklede teknologi er. »Realiseringen af et sådant projekt med deltagelse af Hamburg vil skabe mangfoldige muligheder for at føre et **Eurorapid-net** (europæisk magnettogetnet –red.) videre til **Skandinavien** og det nordøst-europæiske rum«, hedder det i erklæringen. Ydermere, henvendte trafikministeriet i **Schleswig-Holstein** sig for et halvt år siden til specialister for at få en vurdering af økonomien i en magnettogetforbindelse til **København** via den kommende bro over **Femern Bælt**. Disse beregninger er så vidt vides sendt videre til det danske trafikministerium.

Den **31. januar** afholdt Schiller Instituttet sammen med **Bürgerrechtsbewegung Solidarität, BüSo**, et offentligt møde i **Den Danske Sømandskirke** i Hamburg, **Benediktekirken**, hvor Tom Gillesberg fik lejlighed til at uddybe de danske erfaringer med store infrastrukturprojekter og beskrive den debat om magnettoget, en fast forbindelse over **Kattegat** og **Den eurasiske Landbro**, som Schiller Instituttet har sat i gang. Der var stor interesse fra de fremmødte naboer i syd.

I den sydtyske metropol **München**, skal der inden sommerferien træffes beslutning om etableringen af **37 km** magnettogetbane fra München hovedbanegård til **Franz-Josef Strauss-lufthavnen**. Derfor afholder BüSo en konference i München den **13. februar** om det internationale finanssammenbrud og om nødvendigheden af at investere i magnettoget

og anden infrastruktur. En del af den danske delegation i Hamburg rejste derfor videre til München. Kommer byggeriet som planlagt i gang i år, vil magnettogetbanen stå klar i **2011-2012**.

De danske aktivister fra Schiller Instituttet og LYM tog kampagnen for magnettoget og store infrastrukturprojekter ud på gader og torve i Hamburg. Det vakte stor opsigt og interesse.

samtidig være en advarsel til de grådige spekulanter i Europa om, at den amerikanske tiger måske nok er såret, men stadig har tænder og klør, den kan gøre brug af.

Ved et privat frokostmøde for udvalgte diplomater i Washington den **30. januar** uddybede LaRouche sin analyse af de politiske aspekter af den igangværende krise. Han gentog advarslen om, at Præsident Bush' »stimuleringspakke«, som har fuld støtte fra den demokratiske flertalsleder i Den amerikanske Kongres, **Nancy Pelosi**, ikke vil afhjælpe kredit- og boligkrisen, men derimod sende USA direkte ud i samme form for hyperinflation, som den man så i **Weimar-Tyskland i 1923**. Som illustration viste han en kort video om krisen i **1923**, som de unge fra **LaRouches Ungdomsbevægelse, LYM**, der arbejder intenst med videnskabelige problemer i kælderens af den landbrugsejendom i **Virginia**, hvor LaRouche bor, har produceret (se videoen på www.larouchepac.com).

LaRouche understregede også, at Europa ikke har de nødvendige politiske institutioner til at gribe ind overfor krisen. Der findes ingen »europæisk regering«, og så længe Tyskland og **Frankrig** holdes i et jerngreb af **Maastricht-aftalerne** og **euroen**, vil der ikke komme nogen politisk løsning herfra. Det er derfor USA er så vigtigt. Men LaRouche advarede i den sammenhæng om, at den politiske proces omkring de amerikanske primærvalg, som hele verden følger med stor opmærksomhed, er dybt manipuleret af magtfulde finans kredse. Én for én, er de ledende præsidentkandidater i begge partier i færd med at blive ødelagt og kørt ud på et sidespor. Det er allerede sket for New Yorks fhv. borgmester **Rudy Giuliani**, der ved åbningen af primærvalgene stod til at blive republikanernes præsidentkandidat. En lignende undergravning er i gang mod **Hillary Clinton**, og lykkes den, venter samme skæbne **Barack Obama**. I kulissen står Wall Streets favorit, New Yorks borgmester **Michael Bloomberg**, nøjagtig som **Mussolini** gjorde det i **Italien i 1920** (se også *Prometheus*, jan. '08).

Det var meget vigtigt for LaRouche at understrege overfor diplomaterne, at krisen hverken er et »økonomisk tilbageslag« eller en »depression«, men derimod en global sammenbrudskrise, med alt hvad det indebærer. Og årsagerne skal findes i den økonomiske og politiske struktur, der blev etableret ved slutningen af **2. Verdenskrig**. USA's præsident **Franklin D. Roosevelt** havde fundet en helt anden løsning på krisen i **1930'erne**, end den man så i Europa under Mussolini og **Hitler**. Og den løsning havde han tænkt sig at videreføre på verdensplan efter krigen. Det var hensigten med den oprindelige version af efterkrigstidens politiske verdensorden, altså **FN** og det økonomiske system, der blev etableret i **Bretton Woods i 1944**. Roosevelt ønskede at udbrede principperne bag Den vestfalske Fred fra **1648**, den moderne europæiske civilisations fundament, over hele kloden.

Den politiske vision ønskede **Det britiske Imperiums** magtfulde kredse i London for alt i verden at stoppe. Det lykkedes dem at få **Harry Truman** ind på posten som USA's vicepræsident, og så snart Roosevelt var død, begyndte

afviklingen af alt, han stod for. Roosevelts åbenlyse anti-kolonialisme blev til Trumans lige så åbenlyse anglofile pro-kolonialisme. Herfra flød efterkrigstidens mange politiske og militære katastrofer, med **Vietnam-krigen** som det absolutte lavpunkt.

Nu ønsker de samme kredse i London at lade den nuværende krise knække USA's politiske ryg én gang for alle. Men det vil aldrig komme til at fungere, advarede LaRouche, det vil kun lede til globalt kaos og opløsning. Modsvaret må og skal være tæt økonomisk og politisk samarbejde mellem **USA, Rusland, Kina, Indien og Europa** om opbygning af store infrastrukturprojekter på tværs af kontinenterne, og om etableringen af et nyt internationalt finans- og betalings-system. Vi har både den nødvendige viden og teknologi til at komme sikkert gennem den nuværende sammenbrudskrise med menneskeheden i behold. En måde at sige det på er: »Hitler skal aldrig have lov til at vende tilbage«, sagde LaRouche. Læs hele LaRouches tale på engelsk på www.larouchepac.com. Den vil snarest blive oversat til dansk.

SCHILLER INSTITUTTET I FOLKETINGET

Den **17. januar** fik en delegation fra **Schiller Institutet i Danmark** foretræde for **Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg** for at fremlægge **Lyndon LaRouches** forslag til politiske indgreb overfor den alvorlige bank- og kreditkrise, der har lammet det internationale finanssystem siden **sommeren 2007**. Schiller Instituttets formand, **Tom Gillesberg**, gav en kort gennemgang af krisens væsentligste aspekter og beskrev LaRouches forslag til et nyt internationalt finans- og betalingssystem, et nyt **Bretton Woods**, og hans lovforslag til beskyttelse af de amerikanske boligejere og banker. Gillesberg beskrev også Schiller Instituttets forslag til en **Eurasisk Landbro**, en serie af gigantiske infrastrukturprojekter, der skal forbinde **Kina** og **Europa** hen over det eurasiske kontinent. I den forbindelse henviste Gillesberg også til Schiller Instituttets forslag om en magnetogforbindelse mellem **Århus** og **København** via en fast forbindelse over **Kattegat**, som blev fremlagt for **Folketingets Trafikudvalg** den **12. april 2007**. Schiller Institutet foreslår en tredobling af de danske infrastrukturinvesteringer som en del af de politiske tiltag overfor krisen. To andre væsentlige punkter er en bevarelse af **kronen** og det danske realkreditsystem, hvilket indebærer en afvisning af **euroen** og en afvikling af de nye **SDO-lån**. Hele Tom Gillesbergs tale kan læses på: www.schillerinstitut.dk.

Prometheus udgives hver måned af **Schiller Institutet**, Sankt Knuds Vej 11 kld., 1903 Frederiksberg, tlf: 35 43 00 33, Konto: 1551-0005648408, Giro: 564-8408, si@schillerinstitut.dk, www.schillerinstitut.dk. *Prometheus* er en videreførelse af **Agro-Nyt** (marts 1989 – oktober 2004). Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. *Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.*

ISSN: 1604-2840 *Egettryk*